

Säffle Sn, Vr

ARKIVEXEMPLAR

BESLUT

DATUM
2001-10-22

BETECKNING
312-2808-2001

ERT DATUM

ER BETECKNING

Kopia till

2005-02-02 beslöt..... Kalle
A-c / Kalle

Kyrkorådet i Säffle församling
Box 97
Billerudsgatan 17
661 22 SÄFFLE

Skydd enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. för
Säffle kyrka, Karlstads stift, Värmland.

Just/samråd

[Handwritten signature]

[Handwritten initials]

Beslut

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) beslutar med stöd av 4 kap. 4 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprovning skall tillämpas på Säffle kyrka med därtill hörande klocktorn och kyrkotomt. Bestämmelserna i 4 kap. 3 § skall dock inte tillämpas på interiöra ändringar i församlinglokalerna.

Bakgrund

Alla Svenska kyrkans kyrkobyggnader uppförda t.o.m. 1939 är skyddade enligt 4 kap. KML. Enligt 4 och 14 §§ i detta kapitel kan RAÄ besluta att även kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna 1940 och senare, som är märkliga på grund av sitt kulturhistoriska värde skall skyddas. Av förarbetena till lagen framgår att begreppet *kulturhistoriskt värde* också innefattar *konstnärligt värde* och att även kyrkor som är yngre än ca 20 år kan skyddas.

År 1990 fattade RAÄ beslut om skydd för ett urval kyrkor byggda 1940 och senare, sammanlagt 83 kyrkor. 1996 beslutades om skydd för ett urval av begravningsplatser med kapellkrematorier eller begravningskapell, sammanlagt 22 anläggningar.

Urvalet behöver ses över med jämna mellanrum och RAÄ har nu beslutat att göra en utökning av urvalet av skyddsvärda kyrkor byggda 1940 och senare. Orsaken är dels att inventeringsunderlaget när det gäller de nya kyrkorna har förbättrats sedan det förra urvalstillfället och dels att ett flertal nya kyrkor har byggts.

Exp

Fyra kyrkor och en begravningsplats byggda 1940 eller senare i Karlstads stift har enligt beslut 1990 och 1996 skydd enligt KML och i det nu aktuella urvalet har RAÄ beslutat att ytterligare fem kyrkor i stiftet skall skyddas

Redogörelse för ärendets handläggning

Urvalet av skyddsvärda kyrkor som omfattar kyrkor byggda 1940 eller senare har skett i samråd med länsstyrelser, läns museer och Arkitekturmuseet. Vid urvalet har följande kriterier beaktats:

- Hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet
- Tidstypisk utformning
- Återspeglning av internationella arkitekturtrender
- Kyrkan som del i en miljö, t.ex. ett medvetet gestaltat förortscentrum
- Exempel på teologiskt och liturgiskt betingad gestaltning
- Verk av framstående arkitekter, även lokalt
- Konstnärligt betydande fast utsmyckning
- Intressanta och nydanande tekniska lösningar

Förslag till utökad urval av skyddsvärda kyrkor har remitterats till stiftsstyrelser och till berörda församlingar. Muntliga kontakter har tagits med de församlingar som inte yttrat sig eller som varit tveksamma till skyddet.

Karlstads stift har den 2 mars 2000 tillstyrkt att Säfte kyrka ska omfattas av skydd enligt KML.

Säfte församling har i yttrande till stiftet tillstyrkt förslaget.

Beskrivning av kyrkan

Säfte kyrka byggdes 1965 efter ritningar av arkitekten Gunnar Bornö. Det fristående klocktornet tillkom 1984 och är ritat av Uno Asplund, Skanark arkitektbyrå.

Kyrkan ligger i en park i Säfte stad. Kyrkan med församlingslokaler bildar en vinkelformad anläggning, uppförd i rödbrunt tegel. Kyrkan reser sig över anläggningen med höga murar och flackt sadeltak.

Sakristian har pulpettak. Det rektangulära kyrkorummet har osmyckade, slammade väggar och plant innertak. Det kan öppnas mot angränsande

samlingsal. Glasfönster är av Sven X:et Erixson och altarrelief i trä är av Sven Lundqvist.

Motiv för beslutet

Kyrkan är ett tidigt exempel på 1960-talets stora kyrkoanläggningar med flexibel planlösning och rum för olika verksamheter. Tidstypiska är de slutna byggnadsvolymer med stora tegelytor och sparsamt insatt konstnärlig utsmyckning. Anläggningen har hög arkitektonisk kvalitet.

RAÄ anser därför att bestämmelserna i 4 kap. 3 § KML om tillståndsprovning bör tillämpas på Säffle kyrka, klocktorn och kyrkotomt. Detta innebär bl.a. att inga väsentliga ändringar får utföras utan tillstånd av länsstyrelsen. Interiöra ändringar i församlingslokalerna bör dock kunna ske utan tillståndsprovning. Innan sådana ändringar genomförs bör dock samråd ske med länsstyrelsen.

Beslut i detta ärende har fattats av överantikvarien Christina von Arbin efter föredragning av arkitekten Kerstin Alexandersson. Avdelningschefen Sven Göthe och avdelningsjuristen Bengt Green har deltagit i den slutliga handläggningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Christina von Arbin
Överantikvarie

Kerstin Alexandersson
Arkitekt

Bilaga:
Hur man överklagar

BESLUT

SIDA

4:4

Kopia till:
Svenska kyrkan
Karlstads stift
Länsstyrelsen
Länsmuseet
Säffle kommun
Arkitekturmuseet